

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

Abaújszolnok

Lakhatási diagnózis és beavatkozási terv

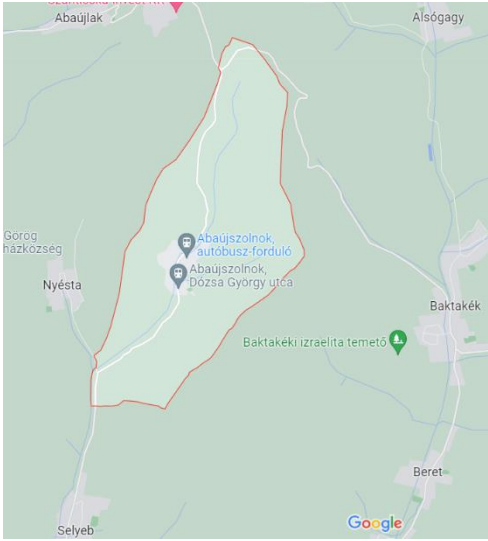
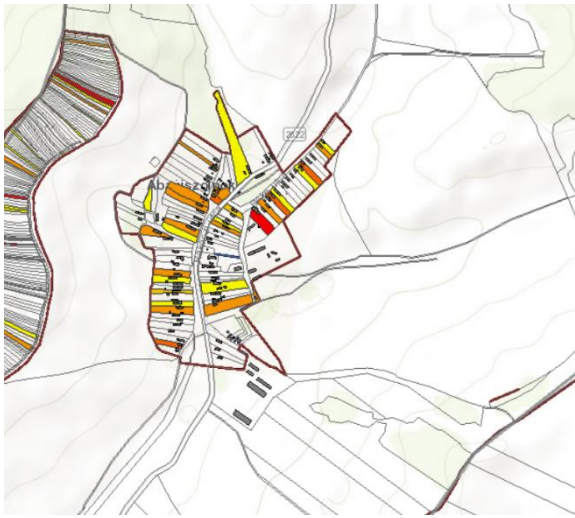
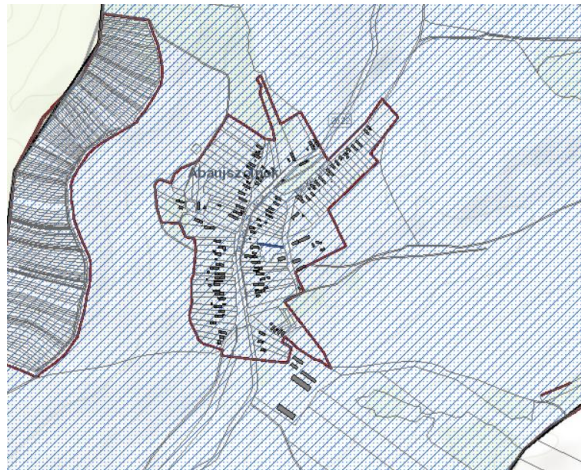
Abaújszolnok

Borsod-Abaúj-Zemplén megye

Szikszoói járás

Szervezet neve:

Dátum: 2022. Június

	<p>Terület: 8,66 km² Lakónépeség: 202 fő Jogállás: község Járás: Szikszoói Mege: Borsod-Abaúj-Zemplén</p> <p>Társadalmi, gazdasági és infrastrukturális szempontból kedvezményezett település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p> <p>Jelentős munkanélküliséggel sújtott település [105/2015. (IV. 23.) Korm. rendelet]: <u>IGEN/NEM</u></p>
<p>Település térképe</p>	<p>Jogosultság adatok</p>
	
<p>Eladósodottság-térkép</p>	<p>Szegregátum-térkép</p>

ADATTÁBLA

	KSH adata	HELYI BECSLÉS
Település neve	Abaújszolnok	
Megye	Borsod-Abaúj-Zemplén	
Járás	Szikszói	
Programba vonás köre	4	
Szervezet neve		
Lakosságszám (2021)	202	200
Lakosságszám változása 2021/2012 (%)	102%	
15 év alattiak aránya (2021)	37,1%	
15 év alattiak létszámának változása 2021/2012 (%)	121%	
60 éves és idősebbek aránya (2021)	5%	
60 éves és idősebbek létszámának változása 2021/2012 (%)	65%	
Lakásszám (2011)	59	
Üres lakások száma (2011)	15	
Lakosság száma a szegregátumban (2011)	177	
Lakásszám a szegregátumban (2011)	60	
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	177	
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	60	
Lakások száma (2019)	60	
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	41	
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0	
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	74	
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	0	
WC nélküli lakások száma (2011)	40	
Vályogházak alapozás nélkül (2011)	1	
Egy szobára jutó lakó (2021)	1,6	
Egy főre jutó szja alap, Ft (2019)	76635 Ft	
Egy főre jutó szja alap eltérése a hasonló helyzetű települések átlagától,% (2019)	90%	
Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján)	200000 Ft	
Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen)	1	
Kiinduló kvóta érték kerekítve	2	

Az interjú a település polgármesterével és a gyermekjóléti szolgálat szakemberével készült 2022.05.26.-án.

1. A település leírása

1.1 A település pozíciója (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

A település fekvése, távolsága a járásközponttól, megyeszékhelytől, nagyobb munkaerőpiaci központtól, illetve közösségi közlekedés helyzete. Növekvő vagy csökkenő lakosság, el- és bevándorlás mértéke, szegregátumban élők/roma lakosság aránya. Helyi és térségi gazdaság munkaerőfelszívó képessége a célcsoport szempontjából. A településen elérhető szolgáltatások. A célcsoportot érintő, lakhatási és foglalkoztatási szempontból releváns önkormányzati fejlesztések felsorolása az elmúlt időszakban.

A település pozíciója

A Cserhát Észak-Magyarországon, a magyar-szlovák országhatár mellett, Borsod-Abaúj Zemplén megye északi részén található a Hernád és a Bódva folyók által közrefogott dombvidékek között.

A Cserehát elmaradottsága egy több évszázados folyamat következménye, de kétségkívül e folyamat felgyorsulása a XX. század második felétől figyelhető meg. A Cserehát gazdasági struktúrájára a főként gabonatermesztő nagyüzemi mezőgazdálkodás, és újabban a gyümölcsstermesztés elterjedése a jellemző.

Abaújszolnok község az Észak-Magyarországi régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Szikszói kistérségben. Miskolctól 35 kilométerre, északkeletre helyezkedik el.

Az Északi-középhegységben, a Cserehát keleti oldalán található. Szomszédos települések: Nyésta, Abaújlak (Szanticska), Baktakék. A legközelebbi város: Encs (20 km).

Közúton a 3-as főútról Szikszó vagy Encs felől érhető el.

A közúti tömegközlekedést a Borsod Volán Zrt. autóbuszai végzik.

Vasútvonal nem vezet át a településen, a legközelebbi vasútállomás az egyaránt kb. 20-20 km-re lévő Szikszón vagy Encsen (Forró-Encs vasútállomás) található, a MÁV 90-es számú, Miskolc-Hidasnémeti közötti vonalán.

A településen Cigány Kisebbségi Önkormányzat is működik.

Közlekedés

Abaújszolnok – Szikszó vonalon hétköznapokon 11 Volános járat közlekedik.

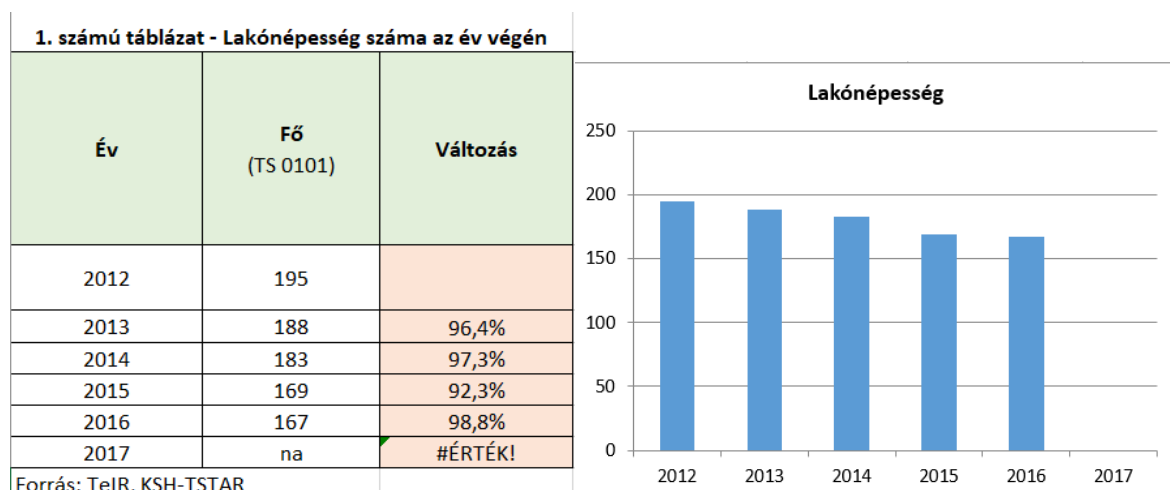
Abaújszolnok – Encs vonalon hétköznapokon 8 Volános járat közlekedik, de minden esetben át kell szállni (Szikszó vagy Tomor helységekben).

Abaújszolnok – Miskolc vonalon szintén 11 Volános járat közlekedik hétköznapokon.

Bevásárlás célpontja: Miskolc, Homrogd és Selyeb.

Társadalmi szerkezet

Fiatalodik a falu, csak néhány idős ember lakik még itt, javarészt inkább fiatal roma családokból tevődik össze a lakónépesség.

2.1. számú táblázat - Állandó népesség összetétele nemek és korcsoportok szerint (a 2016-os év adatai)

Korcsoport	Fő			Az állandó népességből a megfelelő korcsoportú nők és férfiak aránya (%)	
	Férfiak	Nők	Összesen (TS 0301)	Férfiak	Nők
Állandó népesség száma (férfiak TS 0300, nők TS 0302)	98	93	191	51,31%	48,69%
0-2 évesek (összes száma TS 0305, aránya TS 0316)					
0-14 éves (férfiak TS 0306, nők TS 0307)	33	32	65	17,28%	16,75%
15-17 éves (férfiak TS 0308, nők TS 0309)	5	6	11	2,62%	3,14%
18-59 éves (férfiak TS 0310, nők TS 0311)	52	49	101	27,23%	25,65%
60-64 éves (férfiak TS 0312, nők TS 0313)	3	3	6	1,57%	1,57%
65 év feletti (férfiak TS 0314, nők TS 0315)	5	3	8	2,62%	1,57%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

Forrás: HEP

Munkalehetőségek

- Közfoglalkoztatásban 26 fő dolgozik, start programban 10 fő, a hosszú programban 16 fő.
- Néhányan dolgoznak a Vasútnál, szerelvényt takarítanak (volános busszal járnak be).
- Építőipar: alkalmi munkavállalás
- Robert Bosch Kft Miskolc is jár pár ember (céges busz segíti a közlekedést)

A településen élő nők nem tudnak elhelyezkedni a munkaerőpiacon, a legtöbb esetben minden hölgy kisgyermekes.

Általánosságban elmondható, hogy az itt élők iskolai végzettsége a 8 osztály, valamint a családokból legalább egy fő dolgozik.

Szolgáltatások

- A településen háziorvosi ellátás nem működik. Kéthetente 1 alkalommal Abaújszolnokon rendel a háziorvos, a többi napokon az abaújszolnoki betegek a homrogi rendelőben kapnak ellátást. Távolság 6 km. A hétközi és hétvégi orvosi ügyeletet Szikszó látja el. Attól függetlenül, hogy nincs saját háziorvosa a településnek a közgyógyellátást, mint alapszolgáltatásokat igénybe veszik az arra rászorulóknak.
- A védőnői szolgálatot Homrogd település védőnője látja el. Abaújszolnokon havonta egyszer tartózkodik, egyéb esetekben Homrogdon az orvosi rendelőben található meg.

A szociális ellátások és a szolgáltatások szinte teljes mértékben lefedik a helyi szociális szükségleteket. (Forrás: Hep 2018)

- Óvoda és iskola nincs a településen, Selyebre járnak a gyerekek. (szomszéd település Szikszó irányába).

Az óvodásokat a falubusz viszi át. Az iskolások menetrendszerinti autóbusszal közlekednek.

-Népkonyhával rendelkezik a település.

-Gyógyszertár nem elérhető helyben: Szikszó, Miskolc és Encs ahol az itt lakók betudják szerezni a szükséges gyógyszereket.

-Mozgó posta és mozgó bolt is működik a településen.

- Az önkormányzat a házi segítségnyújtást az Szt. 63. §-a alapján a Szikszói Többcélú Kistérségi Társulás keretein belül igény szerint térítésmentesen biztosítja.

- Az önkormányzat a falugondnoki szolgáltatást az Szt. 60.§-a, valamint a falugondnoki szolgálatról szóló önkormányzati rendelete alapján térítésmentesen biztosítja.

- Az önkormányzat a családsegítés körébe tartozó feladatait társulásban látja el, önálló családsegítő szolgálat működtetésével, melynek neve: a Szikszói Gyermejjóléti Szociális Alapszolgáltatási Körzet.

- A településünkön Roma Nemzetiségi Önkormányzat működik. Roma Nemzetiségi önkormányzatunk 3 fő testületi tagból áll, és egy fő CKÖ elnökből.

-Görög katolikus templom

-Rendezvények: falunap, gyereknapi, Mikulás, Karácsony, Romanapok

Önkormányzati fejlesztések

https://www.palyazat.gov.hu/tamogatott_projektkereso oldalon nem található elnyert pályázat.

A fejezet fő következtetései

Következtetések a település...

...társégi pozíciója tekintetében:

- rossz pozíció: nincsenek helyben munkahelyek és nincsenek helyben elegendő szolgáltatás, és a térségi munkaerőpiac és szolgáltatások nehezen érhetőek el, a közlekedési viszonyok kedvezőtlenek, az útviszonyok rosszak, és a közösségi közlekedés nem megfelelő

...vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében:

- gettósodó település: a hátrányos helyzetű, roma népesség aránya nő a településen belül, a nem roma háztartások nagy arányban elköltöznek a településről. A települése lakossága jellemzően stagnál vagy nő

1.2 A település szerkezetének leírása (fél oldal)

A fejezet tartalma

A település központja és a szegregátumok állapota, a szilárd útburkolattal való ellátottság, közműinfrastruktúra rendelkezésre állása, a helyi adottságok alapján hol, melyik településrészben vannak a legkritikusabb (külön: árvizes részek) és a fejleszhető részek. Szegregátumok száma és elhelyezkedése. Van-e a településen elég lakható ingatlan, van-e elég felújítható ingatlan a településen, hogyan alakultak a lakóingatlan adás-vételek az elmúlt években.

Közmű és út

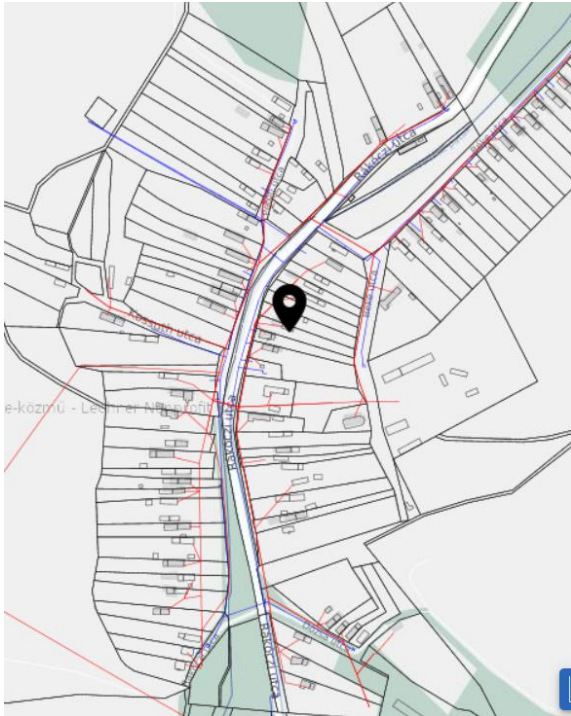
A településen a szennyvíz- és gázszolgáltatás nem elérhető.

A településen a lakások száma (2019) 60 db.

Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019) 41db.

A szennyvízhálózat kiépítése szerepel az Önkormányzat tervei között.

Az E-Közmű adatbázisa alapján vízellátás és villamos energia elérhetőség a településen:

Szegregátumok

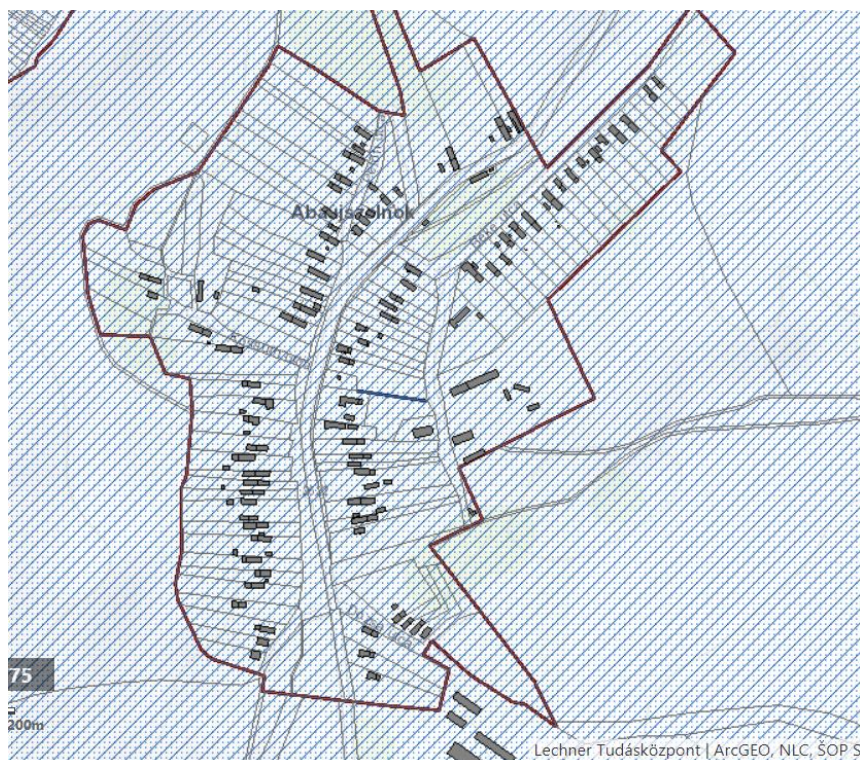
A Helyi Esélyegyenlőségi Program 2018-as elemzése szerint a településen telepek, szegregátumok nincsenek.

A Lechner adatbázis információja és a személyes interjúzás során viszont teljesen gettósodó településkép tapasztalható.

Az áramlopás jellemző megfigyelhető a lakosság körében, az erre kiszabott büntetést közérdekű munkában dolgozzák le. néhány helyen van kártyás villanyóra.

Kb. 5 családnál egyáltalán nem elérhető az áramszolgáltatás.

Településkép: A településen sok a rom, épületmaradvány, továbbá elmondható, hogy az itt élőknek nincsenek anyagi lehetőségeik az állagmegóvásra.

Lakásállomány

Abaújszolnok	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Lakásállomány (db)	59	59	59	59	59	59	59
Közcsatornahálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)	0	0	0	0	0	0	0
Közüzem ivóvízvezeték-hálózatba bekapcsolt lakások aránya (százalék)	66,1	71,2	66,1	66,1	69,5	69,5	69,5
Egy és két szobás lakások aránya (százalék)	78	78	78	78	78	78	78
Épített lakások (üdülők nélkül) (db)	0	0	0	0	0	0	0
Az év folyamán épített lakás, 1000 lakásra (db)	0	0	0	0	0	0	0

Medián lakásár, Ft (2019 és 2020 adásvételei alapján) 200 000 Ft.

Lakástranzakciók száma (2019 és 2020 évek összesen) 1.

A fejezet célja, fő következtetései

Következtetés a településre jellemző területi szegregáció jellegének és mértékének tekintetében:

- az egész település szegregátum

1.3 Lakhatással kapcsolatos fejlesztések (fél oldal)

A fejezet tartalma

A településen történt lakhatással kapcsolatos fejlesztések, amelyeket az elmúlt 10-15 évben valósítottak meg, külön hangsúllyal a 2014-2021 uniós programozási időszak EFOP telepprogramjára, esetleg az előző időszak TÁMOP telepprogramjára. A megvalósított programok eredményei (új, felújított lakások, bérlakások elosztásának módszere: milyen célcsoportoknak, milyen kiválasztással). A lakhatási körülmények javítását célzó szoft programokkal kapcsolatos vélemények feltárása is szükséges.

Nem volt telepprogram a településen.

A fejezet fő következtetései

Az önkormányzat pozitívan áll hozzá a jövőbeli hasonló célú fejlesztésekhez.

1.4 Az önkormányzat perspektívája és szerepvállalási készsége a programban (fél oldal)

A fejezet tartalma

Együttműködő, nem együttműködő, mennyire támogatja a településen belüli mobilizációt (szegregátumból kifelé, ha releváns) illetve a településről történő kifelé mobilizáció blokkolásához fűződik-e valamilyen érdeke? (pl. gyerekszám csökkenése a helyi intézmények működése miatt kockázatos, településüzemeltetéshez kapcsolódó közmunka, egyéb függőségi rendszerek)

Az önkormányzat jó ötletnek látja a szociális bérlakások kialakítását, kb. 10 családnak jó lehetőségként szolgálna.

A fejezet fő következtetései

Következtetések az önkormányzat együttműködési készségét illetően:

- a bérlakásfejlesztéseket támogatja, a lakáskörülmények javításának és a településfejlesztésnek az eszközét látja benne.

2. A lakosság helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Foglalkoztatottság és jövedelmek szintje a célcsoport tekintetében: milyen típusú munkákat végeznek (közfoglalkoztatottság, alkalmi/idénymunkák, hetelés, stb.), milyen jövedelemért, ezekben körülbelül hány fő érintett. Legfőbb szociális problémák (élethelyzetek, devianciák, eladósodottság, uzsora, perspektívák, mely szolgáltatásokhoz nem férnek hozzá, nem megfelelő minőségű szolgáltatások). Családok szociális helyzetük szerinti besorolása.

Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat

11 gyermek van ellátásban, ez kb. 5 családot jelent.

1 rendkívül problémás családot emelt ki:

Itt 7 gyermeket nevelnek a szülők, apuka ugyan dolgozik, de gyakran váltogatja munkahelyeit így rendszeres jövedelemmel nem rendelkezik a család.

Közneveléssel kapcsolatos helyzet:

Általános iskolai végzettséggel rendelkeznek az itt lakók, a továbbtanulás során lemorzsolódnak.

A lányok esetében a lemorzsolódás oka a gyermekvállalás, a fiúknál megfigyelhető a többszöri évismétlés.

A családoknál nem érték a tanulás.

Szociális problémák

Eladósodás: provident, kommunális adó, telefonkészülék részletfizetésének elmaradásából generálódik.

Egykeresős családok: általában a családból a férfi dolgozik, mert a kicsi gyerekeket nem tudják kire hagyni, így anyuka otthon marad.

A családok itt általában több gyermeket vállalnak, 5-6-7 gyermek.

A házak állagmegóvására nincs anyagi lehetőségük, azonban az itt élőknek igényük lenne rá.

Pénzügyi tudatosság hiánya: a legtöbb család a településen egyik hónaptól a másik hónapig él.

Lakhatási körülmények nem megfelelőek több családnál.

Kóbor kutya rengeteg van a településen.

Illegális szemétkerakással már nem küzd a település.

Átmeneti segéllyel igyekeznek az Önkormányzat a lakók élethelyzetén javítani.

A fejezet következtetései

Családtípus	Családok száma: 65 család
<u>Teljes nyomorban élő családok:</u> hosszabb távon is intenzív segítségre szoruló, alapvetően nincs munkaképes tagja a családnak, a család súlyos problémákkal küzd, tartós betegség/szenvedély-/mentális betegség jelen van. Teljes nyomorban élő család, akár magasfokú eladósodottság is jellemzi a családot. Ha van gyermek a családban, szülői kompetencia súlyosabb hiánya jelenik meg.	0
<u>Minimális önfenntartó képességgel rendelkező családok:</u> megélhetési gondokkal küzdő család, de van olyan tagja, aki valamilyen szintű munkát végez, akár alkalmi/idénymunkát, akár közfoglalkoztatásban vesz részt. A gyerekekről alapvetően gondoskodnak. Fejleszthető a család munkaerőpiaci részvétele.	57
<u>Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok:</u> viszonylag rendszeres munkával és jövedelemmel rendelkező család, ami nem feltétlenül jelent bejelentett munkából származik. Kiegyensúlyozottabb, rendszeres életvitellel rendelkeznek. Gyermeknevelési kompetenciáik viszonylag jók. Munkaerőpiaci részvétel fejlesztésére itt is szükség lehet.	8

3. A lakásállomány helyzete (1-1,5 oldal)

A fejezet tartalma

Épületek állapota, az életveszélyes, illetve kritikus állapotú házak számossága, aránya a településen, illetve a szegregátum(ok)ban. Tulajdonviszonyok elsősorban a segítségre szoruló családok körében (legális tulajdonviszonyok, mennyire jellemző albérlet, uzsora bérlet, szívességi lakáshasználat), ezek mértékének becslése. Lakósűrűségi viszonyok vizsgálata (a statisztikai adatok és a valós helyzet összevetése). Üres ingatlanok, illetve megvásárolható ingatlanok (ház, telek) száma (kapcsolódóan az üres ingatlanok tulajdonosi viszonyai, tehermentesek-e, ténylegesen megvásárolhatók-e).

Lakások száma (2019)	60
Közüzemi vízhálózatba kapcsolt lakások száma (2019)	41
Közcsatornába bekötött lakások száma (2019)	0
Áramszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	74
Gázszolgáltatásba bekötött lakások száma (2019)	0
WC nélküli lakások száma (2011)	40

életveszélyes házak	2
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	3

Tulajdonviszonyok általában rendezettek., így néhány helyen már kialakításra került a kártyás villanyóra.

Szeretne az önkormányzat segíteni azoknak a családoknak, ahol nincs áram, hogy bevezetessék, de az MVM felé csak rendezett tulajdonviszonnal tudnak elindulni, így először azok rendezésére van szükség.

Vízellátás: Sokan közkútról oldják meg azonban több családnál van bent kerti csap az udvaron.

Lakások túlszűfoltása

Lakosság száma a szegregátumban (2011)	177
Lakásszám a szegregátumban (2011)	60
Lakosság száma szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	177
Lakásszám szegregációval veszélyeztetett területen és szegregátumban együtt (2011)	60

Szívésségi lakáshasználat

Jellemző a településen, de mértéke nem ismert.

Eladósodás mértéke: az adósságok provident személyi kölcsön,- kommunális adó, telefonkészülék részletfizetéseinek elmaradásából generálódnak.

A közfoglalkoztatotti bérekből levonódik a tartozás, de az itt élő lakosság ennek ellenére nem hátrál ki a legális munkavállalásból.

Eladó ingatlanok száma

Nincs az önkormányzatnak eladó föld és ingatlan.

Jelenleg 1 eladó házról tudnak a településen. Kb. 2,5 millió forint.

Nem költöznek el a településről, párválasztás útján telepednek le itt a családok.

A fejezet célja, fő következtetései

Lakástípusok (a lakott lakások tekintetében):	Lakások száma: 55
életveszélyes házak	2
jelenleg nem életveszélyes, de kritikus állapotú házak, amelyeket nem érdemes felújítani	3
nem életveszélyes, de rossz állapotú házak, amelyek felújítással még egy időre lakhatóvá tehetők (kb. 10 év),	40
jobb állagú házak, amiket érdemes modernizálni	10

4. A lakhatási beavatkozási terv

4.1 A lakhatási szegénység fő problémái (1 oldal)

A fejezet tartalma

Legfőbb lakhatási problémák és azok statisztikai adatok és becslések alapján való nagyságrendjének összegzése a szegregációt, a közmű ellátottságot (közmű elérhetősége, közműszolgáltatásokból kikapcsolt lakások), a lakásállomány javítását, a tulajdonviszonyok rendezetlenségét, az eladósodottság problémáit is érintve.

Abaujszolnok község az Észak-Magyarországi régióban, Borsod-Abaúj-Zemplén megyében, a Szikszói kistérségben. Miskolctól 35 kilométerre, északkeletre helyezkedik el.

Az Északi-középhegységben, a Cserehát keleti oldalán található. Szomszédos települések: Nyésta, Abaujlak (Szanticska), Baktakék. A legközelebbi város: Encs (20 km).

Közúton a 3-as főútról Szikszó vagy Encs felől érhető el.

A közúti tömegközlekedést a Borsod Volán Zrt. autóbuszai végzik.

Vegyes társadalmi szerkezetének fenntarthatósága tekintetében gettósodó településről beszélünk.

Lakásszám a Szegregátumban 60 db-ot hoz a 2011-es KSH adat szerint.

Tulajdonviszonyok általában rendezettek, néhány ingatlanban nincs áram, ott a szomszédoktól vételezik az áramot. Kb. 5 családnál nincs egyáltalán áram. Szeretne az önkormányzat segíteni azoknak a családoknak, ahol nincs áram, hogy bevezetessék, de az MVM felé csak rendezett tulajdonviszonnal tudnak elindulni, így először azok rendezésére van szükség.

Több családnál biztosított a kerti csap az udvaron.

Elsősorban a szívésségi lakáshasználó fiatal gyerekes családok körében van igény a költözésre.

Nincs az önkormányzatnak eladó föld és ingatlan.

Jelenleg 1 eladó házról tudnak a településen. Kb. 2,5 millió forint.

Nem költöznek el a településről, párválasztás útján telepednek le itt a családok.

Család-lakáshelyzet mátrix: elsősorban a segítségre szoruló családokra koncentrálva

Családtípusok Lakástípusok	Teljes nyomorban élő családok	Minimális önfenntartási képességgel rendelkező családok	Jobb helyzetű, viszonylag magasabb jövedelmű családok	Adott lakástípusban a család helyzete szerint beazonosított családok száma összesen	Az adott lakástípusba tartozó családok száma összesen
azonnali életveszélyt jelentő lakás					2
rossz lakásállag, még nem életveszély, de nem érdemes rajta semmit csinálni					3
nagyon rossz állagú, de valami felújítással még egy ideig lakhatóvá tehető (5-10 év)					40
olyan lakás, amit érdemes felújítani, modernizálni		2	8		10
Adott családtípusban a lakhatási helyzet szerint beazonosított családok száma összesen					
Az adott családtípusba tartozó családok száma összesen	0	57	8		65 család 55 ház

4.2 Fő beavatkozási irányok kijelölése és prioritizálási szintek leírása (2 oldal)

A fejezet a feltárt problémák mentén megfogalmazza a lakhatási szegénységet enyhítő beavatkozások körét és a szükségletek alapján mutató nagyságrendjét függetlenül attól, hogy jelenleg melyik beavatkozáshoz milyen szintű forrás áll rendelkezésre. A beavatkozások tehát diagnózis alapúak és nem csak az RRF által lehetővé tett intézkedésekre koncentrálnak, hanem mindazokra, amelyek a helyi szükségletfeltárás alapján elengedhetetlennek mutatkoznak a lakhatási problémák csökkentése érdekében. A beavatkozások kialakításánál érvényesíteni kell a beavatkozások egymásra épülésének szemléletét, tehát meg kell fogalmazni azokat a szoft programokat is, melyek a megalapozzák a lakhatás fizikai körülményeit javító beruházásokat.

A lakhatási viszonyok javítását célzó beavatkozások megalapozása érdekében az alábbi beavatkozások szükségesek:

- **Háztartásgazdálkodást,** pénzbeosztás tudatosságát javító programok, melyek megalapozzák a magasabb szintű lakhatási költségek rendszeres fizetését.
- **Eladósodottság kezelésének kiterjesztése:** az adósságok törlesztésének előnyeit, és együttműködővé kell tenni a családokat e téren. Fokozatosan fel kell mérni, hogy hány család érintett az eladósodottság problémájában, illetve közülük potenciálisan hány tehető együttműködővé.
- **Foglalkoztatás javítását célzó program:** a munkaerőpiaci mentor tevékenységére támaszkodva a lakhatási programokba potenciálisan bevonható családokra kell koncentrálni.

Lakhatási programok:

A **közműszolgáltatásokba való be-, visszakapcsolás** támogatása elsősorban a víz- és az áramszolgáltatás tekintetében. Az áramszolgáltatás esetében előrefizetős villanyóra felszerelése. Kb. 5 családnál nincs egyáltalán áram.

Bérlakásfejlesztés tekintetében:

- **Krizislakások kialakítása:** szükséges a településen néhány olyan krízislakás kialakítása, ahová az életveszélyes lakhatási helyzet és súlyos családi konfliktusok esetén családok elhelyezhetőek.
- **Bérlakások kialakítása a településen belül mobilizálható családoknak:** a viszonylag jobb jövedelmi helyzetű, rendszerezett életvitellel rendelkező családok lehetnek az elsődleges célcsoport, köztük is azok a fiatal családok, akik szüleiknél túlzásfolt lakásban élnek. A településvezetés is azon családok mobilizációját támogatja a településen belül, ahol a szülők rendszeres munkaviszonnyal rendelkeznek. Abaújszolnok esetében figyelembe kell venni,

hogy a családok nagyrésze egykeresős, a legtöbb édesanya kisgyermeket nevel így nem tud elhelyezkedni a munkaerőpiacon.

- Más településen kialakított bérlakásokba történő mobilizálás: ennek célcsoportja olyan családok lehetnek, akik rendelkeznek rendszeres, elsősorban bejelentett munkával, vagy hajlandóak és képesek ebbe az irányba elmozdulni

4.3 Bérlakásfejlesztés beavatkozási terve (3-4 oldal)

Ez a fejezet már „csak” a bérlakásprogramra fókuszál és annak nagyságrendjének, céljainak és célcsoportjainak, illetve javasolt megoldási modelljének konkretizálását szolgálja. A fejlesztések nagyságrendjét a feltárt szükségletekből kiindulva kell meghatározni. A szükséglet alapján meghatározott fejlesztések nagyságrendjét a Kézikönyvben meghatározott szempontok szerint lehet korrigálni.

A bérlakásfejlesztés nagyságrendjét helyben módosító tényezők:

település közlekedési összeköttetései	jónak mondható, de költséges a célcsoportnak
helyi gazdaság fejlesztését szolgáló beruházások megléte	nem jellemző, közfoglalkoztatás a fő foglalkoztató
helyben elérhető eladó és felújítható ingatlanok köre	alacsony
közműinfrastruktúra	csak víz és áram van kiépítve
megvásárlandó ingatlanok tulajdonviszonyai	többnyire rendezetlenek
uzsora	nincs információ
iskola, szociális szolgáltatások elérhetősége	Selyeben működik az óvoda és iskola, népkonyha van helyben
szegregátumok relatív mérete a településen	gettósodó település

A bérlakásfejlesztés településhatárokon kívülre történő mobilizálás nagyságrendjét módosító tényezők:

településvezetés érdekelt a lakosság megtartásában	igen
konfliktusok a küldő és befogadó települések között (családi szint)	nincs tudomás negatív megítélésről
ellenállás a fogadó településeken a roma családok ellen	jelen van
szegregátumok potenciális áthelyeződése a fogadó településen	nem ismert
helyi növekedés centrum (munkahely konkrét település)	Szikszo, Miskolc, Encs
családok társadalmi kapcsolatrendszerének összetétele	szoros
céltelepülés árszínvonala (alacsony, magas)	magas

**A ténylegesen megvalósítható bérlakásfejlesztések megbecslése:
Bérlakásfejlesztések:**

A potenciális célcsoport köréből a megvalósító szervezet szerint csak olyan családok tudnak ténylegesen élni a bérlakásfejlesztések adta lehetőséggel, akik megfelelően ösztönözöttek és együttműködöek, illetve van esély arra, hogy azzá tehetőek, továbbá rendszeres munkával és viszonylag magasabb jövedelemmel rendelkeznek. Figyelembe véve a 4 éves megvalósítási időszakot (a terv elkészítéséhez képest), az alábbi nagyságrendek vállalása lehet reális:

- településen belüli mobilizáció: teljes időszakban 2 család, ami egyben **0-2 bérlakás létrehozását jelenti a településen**

Indoklás:

Az előzetes felméréseket, valamint interjúkat összevetve, a térségben dolgozó valamennyi szakember véleményére alapozva született a döntés.

A településen élők helyzetét nehezíti, hogy helyben nem valósul meg nagyobb beruházás, ami biztos megélhetést nyújtana az itt élők számára.

Bérlakás beavatkozások tervezését segítő mátrix: igények és lehetőségek szerint kialakítható megoldás típusok

	Településen belül meglévő lakás	Új lakásépítés településen	Mobilizáció (településen kívüli lakás)	Összesen
Lakottan veszi meg a program a család lakását és felújítja (a család benne marad)				
Üres lakást vesz a program				
A létrehozott bérlakásba olyan család költözik, akinek a megszűnt a lakhatása (lebontják, kilakoltatták)				
Túlzsúfolt lakásból szétköltöző család költözik be	0-2			
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, de a program nem veszi meg a lakást				
Olyan család költözik be, akinek az előző lakása ezzel megüresedik, és a program megveszi a megüresedett lakást				
Összesen				0-2

4.4 Opcionális kiegészítő fejezet

Amennyiben a beavatkozási terv megvalósításában fontos további szervezeti együttműködés, vagy olyan, kifejezetten a településre jellemző kockázatok társulnak hozzá, amelyeket a fenti tematikus fejezetekben nem lehetett körbejárni azt ebben a kiegészítő fejezetben lehet megtenni.